PIERWSZA ŁAWKA · 40 ZADAŃ DO LEKTURY · EGZAMIN ÓSMOKLASISTY 2027 · JĘZYK POLSKI · KLASA 8

Hobbit, czyli tam i z powrotem – 40 zadań typu egzaminacyjnego z kluczem (egzamin ósmoklasisty 2027)

40 zadań w formule CKE do lektury obowiązkowej: fabuła i bohaterowie, gatunek, język, problematyka, konteksty, karta „jak na egzaminie" z argumentacją i planem wypracowania. Ramka „W pigułce", klucz z zasadami oceniania.

Karta	Temat	Zadania
1	**Fabuła i bohaterowie** Hobbit, czyli tam i z powrotem – J.R.R. Tolkien · kl. IV–VI	7 zad. 9 pkt
2	**Gatunek i kompozycja** Hobbit, czyli tam i z powrotem – J.R.R. Tolkien · kl. IV–VI	7 zad. 9 pkt
3	**Język, styl i fragment tekstu** Hobbit, czyli tam i z powrotem – J.R.R. Tolkien · kl. IV–VI	7 zad. 9 pkt
4	**Problematyka i wartości** Hobbit, czyli tam i z powrotem – J.R.R. Tolkien · kl. IV–VI	6 zad. 9 pkt
5	**Konteksty i porównania** Hobbit, czyli tam i z powrotem – J.R.R. Tolkien · kl. IV–VI	6 zad. 8 pkt
6	**Jak na egzaminie – zadania mieszane** Hobbit, czyli tam i z powrotem – J.R.R. Tolkien · kl. IV–VI	7 zad. 11 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Materiał zawiera **40 zadań typu egzaminacyjnego** do jednej lektury obowiązkowej w sześciu kartach: fabuła i bohaterowie, gatunek i kompozycja, język i fragment tekstu, problematyka i wartości, konteksty i porównania oraz karta mieszana „jak na egzaminie”.
- Pierwsza karta zaczyna się od ramki **„W pigułce”** (o czym to jest, problematyka, bohaterowie, motywy, konteksty) – można od niej zacząć powtórkę.
- Formuły poleceń i punktacja są takie jak w arkuszach CKE (egzamin 10 maja 2027 r.). Od 2027 r. zadania mogą sprawdzać znajomość całych lektur także z klas IV–VI. Błąd rzeczowy dotyczący lektury oznacza 0 pkt za zadanie.
- Klucz na końcu zawiera zasady oceniania, przykładowe odpowiedzi i numer z brzmieniem wymagania z podstawy programowej.
- Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania i drukować karty osobno – np. jako kartkówkę albo pracę domową.

Materiał oryginalny przygotowany zgodnie z wymaganiami egzaminacyjnymi na rok 2027 (informator CKE o egzaminie ósmoklasisty z języka polskiego od roku szkolnego 2024/2025, lista lektur obowiązkowych; podstawa programowa 2017 w brzmieniu z 2024 r., Dz.U. 2024 poz. 996). Nie zawiera zadań z arkuszy CKE. Cytaty wyłącznie z utworów w domenie publicznej (wolnelektury.pl). Pisownia według zasad od 1.01.2026. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Fabuła i bohaterowie

Hobbit, czyli tam i z powrotem – J.R.R. Tolkien · kl. IV–VI

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 9 pkt

W pigułce

- **O czym to jest.** Bilbo Baggins, hobbit ceniący wygodę, zostaje wciągnięty przez czarodzieja Gandalfa i krasnoluda Thorina do wyprawy trzynastu krasnoludów. Chcą odzyskać skarb i siedzibę pod Samotną Górą, zajęte przez smoka Smauga. W drodze Bilbo znajduje pierścień, staje się odważny i zaradny, a po Bitwie Pięciu Armii wraca do domu bogatszy o doświadczenia.
- **Problematyka:** dojrzewanie i odkrywanie w sobie odwagi; chciwość i jej skutki; przyjaźń, lojalność i pojednanie; dom i podróż („tam i z powrotem"); dobro i zło w świecie fantasy.
- **Bohaterowie**

Postać	Kim jest, jaki jest
Bilbo	hobbit, z początku domator; w wyprawie staje się sprytny i odważny – ratuje krasnoludy przed pająkami i z lochów Króla Elfów.
Gandalf	czarodziej, organizator wyprawy; pomaga w trudnych chwilach.
Thorin	przywódca krasnoludów; dumny, pod wpływem skarbu staje się chciwy; umierając, godzi się z Bilbem.
Gollum	istota mieszkająca w podziemiach; gra z Bilbem w zagadki.
Smaug	smok strzegący skarbu w Samotnej Górze; niszczy Miasto na Jeziorze.
Bard	łucznik z Miasta na Jeziorze; zabija Smauga strzałą.
Beorn	człowiek, który zmienia się w niedźwiedzia; gości drużynę i pomaga w bitwie.

- **Motywy**

Motyw	Jak występuje w lekturze
wędrówka	podróż jest drogą przemiany bohatera; tytuł zapowiada powrót.
skarb	bogactwo budzi chciwość i prowadzi do konfliktu.
pierścień	czyni niewidzialnym i ratuje Bilba z opresji.
smok	uosobienie zła i chciwości, strażnik złota.

- **Konteksty:** Powieść ukazała się w 1937 r.; jest wstępem do świata *Władcy Pierścieni*. Najbardziej znany polski przekład to przekład Marii Skibniewskiej (1960) – nazwy w karcie według niego. Autor był profesorem filologii i znawcą dawnych mitów i sag – stąd smoki, krasnoludy, elfy i gra w zagadki. Filmy Petera Jacksona dodają postacie i wątki, których nie ma w książce – odpowiadając, opieraj się na powieści.

Jak wykorzystać w wypracowaniu

Przykład 1. Temat: Czy podróż zmienia człowieka?

Argument: trudności wyzwalają ukryte zalety. Przykład: Bilbo, który na początku nie chciał opuszczać domu, w Mrocznej Puszczy sam ratuje krasnoludy przed pająkami, a potem uwalnia je z lochów Króla Elfów, wywożąc je w beczkach.

Przykład 2. Temat: Chciwość niszczy przyjaźń.

Argument: pragnienie bogactwa sprawia, że przestajemy liczyć się z innymi. Przykład: Thorin nie chce podzielić się skarbem z ludźmi i elfami, a Bilbo, chcąc zapobiec wojnie, potajemnie oddaje Bardowi Arcyklejnot.

Zadania

1 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń dotyczących powieści *Hobbit, czyli tam i z powrotem*. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.**

___ / 1 pkt

1. Krasnoludy przyszły do norki Bilba, ponieważ Gandalf zostawił na jego drzwiach tajemny znak.	P	F
2. Bilbo wyruszył na wyprawę starannie spakowany, nie zapomniał nawet o chusteczce do nosa.	P	F

2 **Ustal kolejność zdarzeń z powieści. Wpisz numery od 1 do 4.** ___ / 1 pkt

_____ Drużyna gości w domu Beorna.

_____ Gobliny chwytają drużynę w jaskini w górach.

_____ Smaug niszczy Miasto na Jeziorze.

_____ Bilbo ratuje krasnoludy przed pająkami w Mrocznej Puszczy.

3 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Drużynę, która schroniła się na drzewach osaczona przez wargi i gobliny, uratowały

___ / 1 pkt

A. elfy z Rivendell.
B. pająki.
C. orły.
D. ludzie z Miasta na Jeziorze.

4 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Bard dowiedział się o słabym miejscu Smauga od ___ / 1 pkt

A. drozda.
B. Thorina.
C. Beorna.
D. Gandalfa.

5 **Dopasuj do każdego miejsca zdarzenie, które się w nim rozegrało. Wpisz odpowiednią literę.** ___ / 2 pkt

1. norka Bilba	a) mieszkańcy witają Thorina pieśniami o powrocie króla spod Góry
2. Rivendell	b) krasnoludy po kolacji śpiewają o utraconym złocie i dawnej siedzibie
3. Samotna Góra	c) Elrond odczytuje na mapie ukryte litery widoczne tylko w świetle księżyca
4. Miasto na Jeziorze	d) drużyna odnajduje tajemne drzwi, gdy ostatni promień zachodzącego słońca pada na dziurkę od klucza

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

6 **Wyjaśnij, co zastał Bilbo po powrocie do domu i dlaczego tak się stało. Napisz jedno zdanie.** ___ / 1 pkt

7 **Wyjaśnij, czego Smaug domyślił się z rozmowy z Bilbem i co w słowach hobbita naprowadziło go na ten domysł. Napisz dwa zdania.** ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

Gatunek i kompozycja

Hobbit, czyli tam i z powrotem – J.R.R. Tolkien · kl. IV–VI

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 9 pkt

Przypomnij sobie

- **Odmiany powieści**: obyczajowa, przygodowa, detektywistyczna, fantastycznonaukowa, fantasy, historyczna – każda ma inne cechy.
- **Elementy fantastyczne** nie mogłyby się zdarzyć w rzeczywistości; **realistyczne** – mogłyby.
- **Narracja** może być pierwszoosobowa (opowiada uczestnik zdarzeń) albo trzecioosobowa (opowiada ktoś spoza akcji).
- **Punkt kulminacyjny** – moment największego napięcia w utworze.

Zadania

1 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Powieść Hobbit, czyli tam i z powrotem rozpoczyna się ___ / 1 pkt

A. atakiem smoka na Miasto na Jeziorze.

B. opisem norki hobbita i wizytą Gandalfa u Bilba.

C. listem, który Bilbo pisze po powrocie z wyprawy.

D. bitwą pod Samotną Górą, a wcześniejsze zdarzenia poznajemy ze wspomnień.

2 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń dotyczących drogi powrotnej Bilba w powieści *Hobbit, czyli tam i z powrotem*. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 1 pkt

1. Wracając do domu, Bilbo ponownie zatrzymuje się w Rivendell u Elronda.	**P**	**F**
2. W drodze powrotnej Bilbo jeszcze raz spotyka Golluma i gra z nim w zagadki.	**P**	**F**

3 **Podaj dwie cechy powieści fantasy, które występują w *Hobbicie*. Każdą zilustruj przykładem.** ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

Język, styl i fragment tekstu

Hobbit, czyli tam i z powrotem – J.R.R. Tolkien · kl. IV–VI

KARTA 3/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 9 pkt

Przypomnij sobie

- **Epitet** – wyraz określający rzeczownik, najczęściej przymiotnik, np. *stromy szczyt*.
- **Słownictwo**: neologizm – wyraz nowo utworzony; archaizm – wyraz dawny, wychodzący z użycia; zdrobnienie – wyraz o znaczeniu pomniejszającym lub czułym.
- **Mowa niezależna** przytacza czyjeś słowa dosłownie – po dwukropku, od myślnika, w pierwszej osobie.
- **Imiesłowowy równoważnik zdania** (np. z formą na *-wszy*) można zamienić na zdanie podrzędne z *gdy*, *kiedy*, *po tym jak*.

Zadania

1 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Słowo hobbit, które – jak twierdził sam autor – Tolkien wymyślił na potrzeby swojej opowieści, to przykład

___ / 1 pkt

A. neologizmu.
B. zdrobnienia.
C. wyrazu dźwiękonaśladowczego.
D. archaizmu.

2 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń dotyczących nazw własnych w przekładzie powieści. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.**

___ / 1 pkt

1. W nazwie *Mroczna Puszcza* wyraz *mroczna* pełni funkcję epitetu, który podkreśla groźny charakter miejsca.	**P**	**F**
2. Nazwa *Samotna Góra* jest przykładem wyrazu dźwiękonaśladowczego.	**P**	**F**

3 **Wyjaśnij, czemu służy w powieści gra w zagadki między Bilbem a Gollumem. Podaj dwie funkcje tej sceny.**

___ / 2 pkt

4 **Przeczytaj zdanie napisane na podstawie powieści.**

Bilbo, włożywszy pierścień na palec, stał się niewidzialny.

Przekształć imiesłowowy równoważnik zdania na zdanie podrzędne. Zapisz całe zdanie złożone.

___ / 1 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Hobbit, czyli tam i z powrotem – 40 zadań typu egzaminacyjnego z kluczem (egzamin ósmoklasisty 2027)

Podgląd pokazał 7 z 23 stron. Pełna wersja: 23 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- 40 zadań typu egzaminacyjnego do lektury obowiązkowej „Hobbit, czyli tam i z powrotem" – w formule egzaminu ósmoklasisty 2027, z kluczem i zasadami oceniania.
- Sześć kart: fabuła i bohaterowie (z ramką „W pigułce"), gatunek i kompozycja, język i fragment tekstu, problematyka i wartości, konteksty i porównania z innymi lekturami, karta „ja
- Zadania prawda/fałsz, wyboru, dopasowania, kolejności zdarzeń i otwarte – także argument do tezy, teza i plan wypracowania.
- Przy każdym zadaniu numer wymagania z podstawy programowej.
- Gotowe na powtórkę przed egzaminem, kartkówkę z lektury albo pracę domową – każdą kartę można wydrukować osobno.
- PDF do druku (23 stron) i DOCX do edycji (czarno-biały, gotowy do kserowania).
- Treść oryginalna; cytaty tylko z utworów w domenie publicznej.
- Pisownia według zasad od 1 stycznia 2026 r.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/egzamin-osmoklasisty-2027-hobbit-40-zadan